



ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА № 0400215220

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
община Септември за 2020 г.

София, 2021 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Квалифицирано мнение	4
База за изразяване на квалифицирано мнение	4
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби	15
Обръщане на внимание.....	17
Правно основание за извършване на одита	18
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет.....	18
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет.....	18
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет	19
Коригирани неправилни отчитания	20
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	23
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	25

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
ЗСч	Закон за счетоводството
ПРБ	Първостепенен разпоредител с бюджет
ВРБ	Второстепенен разпоредител с бюджет
ОБА	Общинска администрация – Септември
СС	Счетоводен стандарт
ЗПФ	Закон за публичните финанси
МФ	Министерство на финансите
АОС	Акт за общинска собственост

**ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
Г-ЖА ВАСКА РАЧЕВА
КМЕТ НА ОБЩИНА СЕПТЕМВРИ**

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Квалифицирано мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Септември, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2020 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че с изключение на ефекта от въпросите, описани в раздел *База за изразяване на квалифицирано мнение* от настоящия доклад, приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на община Септември към 31 декември 2020 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и паричните й потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на квалифицирано мнение

При одита на приложения консолидиран годишен финансов отчет Сметната палата констатира следните неправилни отчитания:

1. В Общинска администрация – Септември (ОбА – ПРБ¹) през 2020 г. не са съставени счетоводни операции за коригиране на следните неправилни отчитания, установени при извършения финансов одит на годишния финансов отчет на общината за 2019 г.:²

1.1. С пет броя актове за частна общинска собственост (АЧОС) са актувани земеделски имоти, непризнати в предходни отчетни периоди в отчетността на общината, които са осчетоводени по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ (отчетна група ДСД) по данъчна оценка, общо в размер на 10 485 лв., вместо по справедлива стойност.

¹ Първостепенен разпоредител с бюджет.

² Одитно доказателство № 11 и Одитно доказателство № 1

Не са спазени изискванията на т. 4.7 от Счетоводен стандарт (СС) 16 „Дълготрайни материални активи“, т. А.2, раздел V „Оценка на активите“ от Счетоводната политика на община Септември и чл. 26, ал. 1, т. 9 от Закона за счетоводството (ЗСч) за оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети.

1.2. Извършена е промяна на отчетната стойност на актив „Поликлиника“ поради издаване на нов акт за общинска собственост (АОС). Месечната амортизация за актива е определена, като новата амортизируема стойност е разпределена за 252 месеца, а не за оставащите 223 месеца от срока на годност. Новата амортизируема стойност неправилно е определена в размер на 177 534 лв., вместо 156 578 лв., тъй като не са приспаднати начислените към датата на преоценката амортизации, в размер на 20 956 лв.

Данъчната оценка на имотите не е надежден индикатор на справедливата им стойност. Фигуриращите в новосъставените АОС данъчни оценки може да се използват при обезценката/преоценката само доколкото се явяват надежден индикатор за справедливата стойност на съответните имоти, в противен случай не би следвало да се вземат предвид.

Не са спазени изискванията на т. 46 от ДДС № 05 от 2016 г. на Министерство на финансите (МФ), при наличието на събития или на новопостъпила информация, водещи до промени в някои от параметрите, в резултат на което се очаква съществена промяна на разхода за амортизации или неговото разпределение по години, да се ревизират първоначалните предположения и очаквания на съответните параметри, залегнали при определянето на първоначалния размер и разпределението на амортизацията за срока на годност на актива.

Неправилното отчитане не оказва влияние на балансовата стойност на актива към 31.12.2020 г., но при цялостното изпълнение на новия амортизационен план би довело до повторно начисляване на разходи за амортизация в размер на 20 956 лв.

2. При извършени одитни процедури за проверка на отчитането на прилежащи към сгради и съоръжения земи е установено, че пет актива, на обща стойност 949 730 лв., са балансово признати по дебита на сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ в отчетна група „Бюджет“ на стойности, съгласно издадени данъчни оценки, без да е извършен преглед за определяне на справедливата им стойност.³

Одитният екип не може да се произнесе относно верността на стойността на имотите, тъй като данъчната оценка може да се използва само доколкото се явява надежден индикатор за справедливата стойност на съответния имот (земя или сграда), в противен случай, тя не би следвало да се взема предвид. Съгласно чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети, се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност или друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти.

³ Одитно доказателство № 13

Не са спазени изискванията на т. 4.7 от СС 16 „Дълготрайни материални активи“, т. А.2, раздел V „Оценка на активите“ от Счетоводната политика на община Септември и чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч за оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети.

Допуснатото е оценено по характер.

3. При извършени одитни процедури за проверка на отчитането на общински имоти – земи, са установени следните неправилни отчитания:⁴

3.1. За отчитане на преактуване на поземлен имот в с. Карабунар признат в отчетността на общината в предходен отчетен период, съгласно издаден нов АОС № 3642 от 04.11.2020 г., с данъчна оценка в размер на 119 946 лв., са съставени счетоводни операции по дебита и кредита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ (със стойност 4 238 лв., по която активът е признат в отчетността) за отразяване на промяната в характера на собствеността на имота от публична общинска в частна общинска, и по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ (със стойност 115 708 лв. представляваща разликата до 119 946 лв.). Счетоводните операции са съставени без да се извърши преглед за обезценка/преоценка и съответно определяне на справедлива стойност на имота. Следвало е да се съставят само записвания по аналитични партиди и подсметки към синтетичната счетоводна сметка, по която е отразяван съществуващия до момента актив.

С размера на допуснатото неправилно отчитане (115 708 лв.) неправилно са завишени шифър 0017 „Земи, гори и трайни насаждения“ от актива и шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ от пасива на баланса и е завишен шифър 0793 „Изменение на нетните активи за периода“ от Отчета за приходите и разходите (ОПР).

3.2. Десет актива (поземлени имоти), на обща стойност 259 060 лв., са балансово признати по определената в АОС данъчна оценка, без извършен преглед за определяне на справедливата им стойност. За актуваните имоти няма издадени по-рано актове за общинска собственост, но активите са съществували в имотните регистри на общината.

3.3. На основание АОС № 2891 от 10.05.2017 г., сграда за търговия и услуги и прилежаща земя в с. Варвара са признати в отчетността на общината в предходен отчетен период, неправилно само като земя в отчетна група ДСД по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“, на стойност 14 622 лв. (по общата данъчна оценка на имота, включваща данъчните оценки на прилежащата земя в размер на 2 633 лв. и на сградата в размер на 11 989 лв.), вместо за активите да бъде определена справедлива стойност, и да бъдат признати в отчетна група „Бюджет“ по сметки 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ и 2039 „Други сгради“.

През 2020 г., вследствие на промяна в характера на собствеността на имота от публична в частна общинска собственост, е извършено преактуване на имота. Издаден е нов АОС № 3641 от 02.11.2020 г. с данъчна оценка в размер на 23 632 лв. (2 633 лв. за прилежащата земя и 20 999 лв. за сградата), на основание на който неправилно са

⁴ Одитно доказателство № 13

съставени счетоводни операции по дебита и кредита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ за промяна на аналитичните партии вследствие на промяната в характера на собствеността на имота (със стойност 14 622 лв.), и по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ (със стойност 9 010 лв. представляваща разликата до 23 632 лв.).

Счетоводните операции са съставени без да е извършен преглед за определяне на справедливата стойност на активите след първоначалното им признаване.

Към 31.12.2020 г., прилежащата земя и сградата неправилно са признати в отчетността по данъчна оценка, в размер на 23 632 лв., в отчетна група ДСД по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“, вместо в отчетна група „Бюджет“ по сметки 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ в размер на 2 633 лв., и 2039 „Други сгради“ в размер на 11 989 лв.

В резултат на съставените счетоводни операции по т. 3.3 стойността на сградата с данъчна оценка, в размер на 20 999 лв., неправилно е отразена по шифър 0017 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД, вместо на стойност 11 989 лв. по шифър 0011 „Сгради“ в отчетна група „Бюджет“ от актива на Баланса. В отчетна група „Бюджет“ е занижен шифър 0793 „Увеличение на нефинансови активи от други събития“ с 14 622 лв., а в отчетна група ДСД е завишен шифър 0793 „Увеличение на нефинансови активи от други събития“ с 9 010 лв., и е занижен шифър 0693 „Намаление на нефинансови активи от други събития“ с 14 622 лв. в ОПР.

Одитният екип не може да се произнесе относно верността на стойността на имотите, тъй като данъчната оценка може да се използва само доколкото се явява надежден индикатор за справедливата стойност на съответния имот (земя или сграда), в противен случай, тя не би следвало да се взема предвид. Съгласно чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети, се извършва по цена на придобиване, която може да е покупна цена или себестойност или друг метод, когато това се изисква в приложимите счетоводни стандарти.

Не са спазени изискванията на т. 4.7 от СС 16 „Дълготрайни материални активи“, т. А.2, раздел V „Оценка на активите“ от Счетоводната политика на община Септември и чл. 26, ал. 1, т. 9 от ЗСч за оценяването на балансовите позиции, които са признати във финансовите отчети.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 16.23. от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т.т. 7.1 и 7.2 на СС 16 „Дълготрайни материални активи“, относно оценките след първоначално признаване на ДМА. Фигуриращите в новосъставените АОС данъчни оценки може да се използват при обезценката/преоценката само доколкото се явяват надежден индикатор за справедливата стойност на съответните имоти, в противен случай не би следвало да се вземат предвид.

Допуснатото е оценено по характер.

4. В община Септември, неправилно е възприета практика действително изпълнени строително-монтажни работи (СМР) да се приемат с приемо-предавателни

протоколи (акт Образец № 19) и съответно, да се фактурират в следващи отчетни периоди, вместо стопанските операции да бъдат признати в момента на тяхното възникване. През 2020 г. са признати разходи за изпълнени през м. октомври и м. декември на 2019 г. СМР, на обща стойност 1 529 074 лв.⁵, по издадени фактури, протоколи и актове неправилно през 2020 г., вместо да се включват във финансовите отчети за периода за който се отнасят.⁶

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 16.6 от ДДС № 20 от 2004 г., за всички ДМА с незавършен процес на придобиване към края на отчетната година да се изготви и осчетоводи оценка на натрупаните разходи по придобиване.

Не е спазен принципът на начисляване, съгласно чл. 26, ал. 1, т. 4 и изискванията на чл. 3, ал. 2 от ЗСч за осъществяване на текущо счетоводно отчитане на всички стопански операции за признаване на ефектите от сделки и други събития в момента на тяхното възникване.

Несвоевременното документиране на извършени СМР води до неточност на определените финансови показатели по чл. 130а от ЗПФ и до неправилно представяне на имущественото и финансово състояние на общината.⁷

Допуснатото е съществено по характер.

5. В баланса на община Септември, към 31.12.2020 г. по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ са признати разходи за ДМА в процес на придобиване, на обща стойност 14 768 681 лв. От ОБА не е извършен анализ на натрупаните разходи към края на отчетната година за наличие на съответствие с действително извършените през 2020 г. СМР, за които не са издадени своевременно документи, удостоверяващи приемането им в отчетния период, за който се отнасят. Одитният екип не може да потвърди салдото по тази сметка, поради възприетата некоректна практика за балансово признаване на извършените СМР през следващия отчетен период, вместо през периода, в който е възникнало основанието за прилагане на указанията дадени с т. 16.6 от ДДС № 20 от 2004 г.⁸

Допуснатото е съществено в контекста на констатацията по т. 4.

Основавайки се на констатациите по т. 4 и т. 5, одитният екип изразява становище, че съществува риск от документирането през 2021 г. на извършени през 2020 г. СМР и други дейности, което би оказало влияние на верността на финансовия отчет на общината за 2020 г.

⁵ В т.ч. за обект „Реконструкция на сграда на ДГ „Варвара““ - 355 926 лв.; обект „Реконструкция и рехабилитация на ул. „Васил Левски“, гр. Септември“ – 167 263 лв.; обект „Изграждане на спортна площадка за мини футбол в с. Злокучене“ – 109 763 лв. и обект „Реконструкция и рехабилитация на част от съществуваща улична мрежа, тротоари, съоръжения и принадлежности към тях в община Септември“ – 896 122 лв.

⁶ Одитно доказателство № 14

⁷ Финансовите показатели на общината към 31.12.2020 г. са разгледани в раздел „Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби“ от одитния доклад.

⁸ Одитно доказателство № 14

6. Допуснати са следните неправилни отчитания на капиталови разходи:⁹

6.1. При извършени одитни процедури за проверка на разходи за материали е установено, че разходи за изграждане на допълнителна оградна система към спортна площадка за мини футбол в с. Злокучене¹⁰, в размер на 16 440 лв., неправилно са осчетоводени като разходи за материали по сметка 6019 „Разходи за други материали“, вместо да бъдат включени към стойността на изграждащата се спортна площадка.¹⁰

Не са спазени указанията за първоначална оценка на ДМА, дадени в т. 16.5 от ДДС № 20 от 2004 г. на МФ и т. 4 от СС 16 „Дълготрайни материални активи“.

С размера на неправилното отчитане е увеличен шифър 0601 „Разходи за материали“ и е занижен е шифър 0660 „Разходи за активи, капитализирани в ДСД“ от ОПР, както и е занижен шифър 0014 „ДМА в процес на придобиване“ от актива на баланса.

6.2. Предоставен аванс по силата на договор № 202 от 01.09.2020 г. за реконструкция на физкултурен салон в ОУ „Христо Смирненски“ – с. Ветрен дол, в размер на 109 698 лв., без наличието на издадени фактури и актове образец № 19 за действително изпълнени и приети от възложителя СМР или други относими документи, неправилно е капитализиран в отчетна група „Бюджет“ по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ (отчетна група „Бюджет“), вместо да бъде признат като вземане от изпълнителя по сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 18 от ДДС № 04 от 2009 г. и т. 103 от ДДС № 14 от 2013 г. относно отчитане на авансово предоставени суми.

С размера на неправилно осчетоводения аванс по договора е завишен шифър 0014 „ДМА в процес на придобиване“ и е занижен шифър 0073 „Предоставени аванси“ от актива на баланса.

6.3. Извършено е неправилно класифициране на придобити през 2020 г. ДМА, с обща стойност 24 227 лв. и не е приложен единен подход за счетоводното класифициране на активи, при следните ВРБ:

а) в ДГ „Слънчево детство“ – с. Ветрен дол, при извършена реконструкция на сграда на ДГ Варвара са закупени активи - „бойлер 200 – комбиниран“, на стойност 1 584 лв., и „циркуляционна помпа“ – 830 лв.¹¹ Активите, на обща стойност 2 414 лв., неправилно са признати по сметка 2031 „Административни сгради“, вместо по сметка 2060 „Стопански инвентар“ (бойлера) и 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ (помпата).

Не са спазени указанията дадени от министъра на финансите в т. 16.15.5. от ДДС № 20 от 2004 г. относно изискването стойността на сградите не следва да се увеличава със стойността на инсталираните в тях ДМА, когато тези активи са

⁹ Одитно доказателство № 14

¹⁰ Одитно доказателство № 15

¹¹ Със Счетоводната политика на община Септември е определен праг за признаване на активи като ДМА е 500 лв. (без ДДС)

разграничими и могат да съществуват и да се подменят самостоятелно, без да се нарушава конструкцията на сградата.

С размера на неправилно класифицираните ДМА е завишен шифър 0011 „Сгради“ (2 414 лв.) и са занижени шифри 0012 „Компютри, транспортни средства, оборудване“ (830 лв.) и 0013 „Стопански инвентар и други ДМА“ (1 584 лв.) от актива на баланса.

б) в СУ „Христо Ботев“ – гр. Септември - ВРБ неправилно по сметка 2060 „Стопански инвентар“ са признати придобити през 2020 г. климатици и озонов концентратори на обща стойност 21 813 лв., вместо по сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“.

С размера на неправилно класифицираните ДМА е завишен шифър 0013 „Стопански инвентар и други ДМА“ и е занижен шифър 0012 „Компютри, транспортни средства, оборудване“ от актива на баланса.

Не е спазено приложение № 2 от Счетоводната политика на община Септември за класификация на разходите за придобиване на дълготрайни активи.

в) в три ВРБ на община Септември - ОУ „Христо Ботев“ – с. Семчиново, ОУ „Христо Смирненски“ – с. Ветрен дол и ОУ „Христо Ботев“ – с. Карабунар през 2020 г. са закупени общо 3 броя „мобилна стойка за мултимедиен дисплей“ с единична стойност от 690 лв.

В ОУ „Христо Ботев“ – с. Карабунар активът е признат по сметка 2060 „Стопански инвентар“, а в останалите ВРБ по сметка 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“.

Не е приложен единен подход в системата на първостепенния разпоредител с бюджет за счетоводното класифициране на активите. В Счетоводната политика на община Септември не е регламентиран ред за отчитане на такива активи.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 61 от ДДС № 20 от 2004 г. относно прилагането на унифицирана счетоводна политика в рамките на цялата си система от подведомствени разпоредители.

Допуснатото несъответствие е оценено по характер.

6.4. За въведени през 2020 г. обекти в експлоатация, на обща стойност 1 231 256 лв., не са начислени разходи за амортизация:

6.4.1. В ОБА (ПРБ), за въведени в експлоатация през м. април 2020 г. два обекта на обща стойност 872 565 лв.:

а) с разрешение за ползване № ДК-07-ПЗ-21 от 24.04.2020 г. е въведен в експлоатация обект „Реконструкция и рехабилитация на ул. „Г. С. Раковски“ – гр. Септември“. Обектът, с отчетна стойност 308 690 лв., е признат по баланса на общината в отчетна група ДСД, по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ през м. декември 2020 г. Към 31.12.2020 г. не са начислени разходи за амортизация на обекта, за месеците от май до декември включително;

б) с разрешение за ползване № ДК-07-ПЗ-26 от 27.04.2020 г. е въведен в експлоатация обект „Реконструкция и рехабилитация на ул. „Иван Вазов“ –

гр. Септември“. Обектът, с отчетна стойност 563 875 лв., е признат по баланса на общината в отчетна група ДСД, по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ през м. декември 2020 г. Към 31.12.2020 г. няма начислени разходи за амортизация на обекта, за месеците от май до декември включително.

Не е спазена т. 18 от Амортизационната политика на община Септември, с която е определено начисляването на амортизацията да стартира от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е придобит или въведен в употреба, като за придобити/въведени в употреба през последното тримесечие на финансовата година активи начисляването на амортизацията да започва от месец януари на следващата година.

В т. 28 от Амортизационната политика на община Септември е определено за инфраструктурните обекти по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ да се прилага срок на годност 10 години, т.е. годишна амортизационна норма от 10%, при остатъчна стойност от 4%. Изчислени на тази база разходите за амортизация на двата обекта, за месеците от май до декември 2020 г., следва да бъдат в размер на общо 55 844 лв.

С размера на неначислените разходи за амортизация са завишени шифри 0015 „Инфраструктурни обекти“ от актива и шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ от пасива на баланса и е занижен шифър 0603 „Разходи за амортизации“ от ОПР.

6.4.2. В ДГ „Слънчево детство“ – с. Ветрен дол (ВРБ), завършен през м. септември 2020 г. ремонт („Реконструкция на сграда на ДГ Варвара“) на обща стойност 358 691 лв.¹², е отнесен в увеличение на стойността на сградата (по сметка 2031 „Административни сгради“) неправилно през м. декември 2020 г., вместо през месеца на завършване, в резултат на което не са начислени амортизации върху увеличената стойност на сградата за последното тримесечие на 2020 г.

Не е спазена т. 18 от Амортизационната политика на община Септември, където е определено начисляването на амортизацията да започва от месеца, следващ месеца, в който амортизируемият актив е придобит или въведен в употреба, като за придобити/въведени в употреба през последното тримесечие на финансовата година активи начисляването на амортизацията да започва от месец януари на следващата година.

В т. 28 от Амортизационната политика на община Септември е определено за сградите по сметка 2031 „Административни сгради“ да се прилага срок на годност от 80 години, т.е. годишна амортизационна норма от 1,25%, при остатъчна стойност от 10%. Изчислени на тази база разходите за амортизация на обекта, за последното тримесечие на 2020 г., следва да бъдат в размер на 1 009 лв.

С размера на неначислените разходи за амортизация са завишени шифри 0011 „Сгради“ от актива и шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ от пасива на баланса и е занижен шифър 0603 „Разходи за амортизации“ от ОПР.

¹² Стойността на отчетения ремонт от 361 105 лв. намалена със стойността на включени към ремонта активи на обща стойност 2 414 лв. (в т.ч. „бойлер 200 – комбиниран“ – 1 584 лв. и „циркуляционна помпа“ – 830 лв.).

7. В два ВРБ на общината - СУ „Христо Ботев“, гр. Септември и Професионална гимназия по механизация на земеделското стопанство – гр. Септември, по проект „Подкрепа за успех“, разходи за заплати, в размер на 10 568 лв., и осигурителни вноски в размер на 3 786 лв., за четвъртото тримесечие на 2020 г., неправилно са начислени през м. януари 2021 г., вместо през годината, за която се отнасят.¹³

Не е спазен принципът за начисляване, регламентиран в чл. 26, ал. 1, т. 4 от ЗСч, за признаване на ефектите от сделки и други събития в момента на тяхното възникване, независимо от момента на плащането на паричните средства или техните еквиваленти, и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят.

В резултат на неправилните отчитания са занижени шифри 0604 „Разходи за възнаграждения на персонал“ (10 568 лв.) и 0605 „Разходи за осигурителни вноски“ (3 786 лв.) от ОПР, завишен е шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ (14 354 лв.) и са занижени шифри 0527 „Задължения към персонала“ (2 936 лв.), 0526 „Задължения за вноски към ДОО, НЗОК, ДЗПО“ (3 797 лв.), 0525 „Задължения за данъци, мита и такси“ (1 047 лв.) и 0529 „Други краткосрочни задължения“ (6 574 лв.) от пасива на баланса.

8. При извършените одитни процедури за проверка на амортизациите е установено, че не са спазени изискванията на ДДС № 05 от 2016 г. на МФ във връзка с отписване/признаване от/по баланса на амортизируеми нефинансови дълготрайни активи, както следва:¹⁴

8.1. В СУ „Христо Ботев“ – гр. Септември (ВРБ), през месец декември 2020 г. са бракувани активи с отчетна стойност в размер на 14 478 лв. Активите са отписани неправилно по отчетната вместо по балансовата им стойност (76 лв.), чрез счетоводни операции по дебита на сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ срещу кредитиране на сметките 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“ (12 580 лв.), 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ (1 099 лв.) и 2060 „Стопански инвентар“ (799 лв.).

За бракуваните активи е извършено отписване на амортизации в същия размер - 14 478 лв., въпреки че съгласно амортизационния план акумулираната амортизация за тези активи е 14 402 лв., или със 76 лв. по-малко. Отписването на амортизациите е осчетоводено неправилно чрез дебитиране на сметки 2414 „Амортизация на машини, съоръжения, оборудване“ (13 679 лв.) и 2416 „Амортизация на стопански инвентар“ (799 лв.) срещу кредитиране на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.

За отписване на бракуваните активи е следвало да бъдат съставени счетоводни записвания по дебита на сметки 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ с балансовата им стойност (76 лв.) и съответните сметки от подгрупа 241 „Амортизация на дълготрайни материални активи“ с размера на акумулираната амортизация (14 402 лв.), срещу кредитиране на сметки 2041 „Компютри и хардуерно

¹³ Одитно доказателство № 16

¹⁴ Одитно доказателство № 17

оборудване“ (12 580 лв.), 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ (1 099 лв.) и 2060 „Стопански инвентар“ (799 лв.) с размера на отчетната им стойност.

Не са спазени указанията на МФ за отписване на амортизируеми активи, дадени с т. 18 от ДДС № 05 от 2016 г., като отписването на бракуваните активи е извършено неправилно по отчетна стойност, вместо по балансова стойност (отчетната стойност, намалена с акумулираната амортизация).

Не са съставени счетоводни операции за отписването на акумулираната амортизация по дебита на сметки от подгрупа 241 „Амортизация на дълготрайни материални активи“ срещу кредитиране на сметки от група 20 „Дълготрайни материални активи“, в размер на 14 402 лв., поради което са завишени шифри 0693 „Намаление на нефинансови активи от други събития“ (14 402 лв.) и 0793 „Увеличение на нефинансови активи от други събития“ (14 478 лв.) от ОПР.

8.2. С договор от 10.12.2019 г., Министерство на здравеопазването (МЗ), чрез Областна администрация – Пазарджик, прехвърля безвъзмездно на община Септември право на собственост върху земя и сгради. Имотите са актувани от общината с Акт за публична общинска собственост (АПОС) № 3581 от 17.12.2019 г. и към датата на утвърждаване на акта са с данъчна оценка от 142 123 лв. (в т.ч. на земята - 45 064 лв. и на сградите - 97 059 лв.).

В счетоводните регистри на ОБА (ПРБ), през 2019 г. имотите са признати неправилно по данъчна оценка по дебита на сметки 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ (45 064 лв.), 2031 „Административни сгради“ (74 281 лв.), 2032 „Жилищни сгради, общежития и апартаменти“ (8 181 лв.) и 2039 „Други сгради“ (14 597 лв.) срещу кредитиране на сметка 7612 „Прехвърлени нефинансови дълготрайни активи от/към бюджетни организации от подсектор „Централно управление““ (142 123 лв.). Следвало е да бъдат признати по балансовата стойност, фигурираща в отчетността на бюджетната организация-прехвърлител, а прехвърлянето да бъде отчетено от прехвърлителя и получателя в рамките на един и същи отчетен период (тримесечие).

В МЗ, отчетната стойност, в размер на 701 086 лв., на безвъзмездно прехвърлените активи и акумулирана амортизация в размер на 16 399 лв., са отписани от счетоводните регистри през м. януари 2020 г. Балансовата им стойност, в размер на 684 687 лв. (в т.ч. земя – 89 981 лв. и сгради – 594 706 лв.), е отразена по дебита на сметка 7612 „Прехвърлени нефинансови дълготрайни активи от/към бюджетни организации от подсектор „Централно управление““ в съответствие с указанията на МФ дадени с т. 20.6 от ДДС № 20 от 2004 г. във връзка с т. 20 от ДДС № 5 от 2016 г.

В ОБА, на основание на получени от МЗ през м. юни 2020 г. документи с характеристиките на имотите, са съставени счетоводни операции за увеличение на отчетната им стойност със сумата от 558 963 лв. (разликата между 701 086 лв. и 142 123 лв.), по дебита на сметка 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“ – 44 917 лв., дебита на сметките от подгрупа 203 „Сгради“ – 514 046 лв. (вместо с 497 647 лв.) в кореспонденция на сметка 7612 „Прехвърлени нефинансови дълготрайни активи от/към бюджетни организации от подсектор „Централно управление““.

В резултат на съставените в ОБА счетоводни операции, към 31.12.2020 г. отчетната стойност на имотите е в общ размер на 701 086 лв. вместо 684 687 лв., в т.ч.

на земята правилно в размер на 89 981 лв., а на сградите неправилно в размер на 611 105 лв., вместо 594 706 лв.¹⁵

Балансовата стойност на сградите е в размер на 603 017 лв., вследствие на начислени през годината амортизации на стойност 8 088 лв. Амортизациите са определени на база остатъчна стойност на сградите от 8 976 лв., неправилно изчислена като процент¹⁶ от данъчната им оценка (97 059 лв.), вместо като процент от балансовата стойност, по която същите са отписани/прехвърлени от МЗ (594 706 лв.), поради което в амортизационния план остатъчната стойност неправилно е намалена с 46 824 лв.

Счетоводното отразяване на прехвърлянето на имотите между МЗ и община Септември не е отчетено от прехвърлителя и получателя по сметка 7612 „Прехвърлени нефинансови дълготрайни активи от/към бюджетни организации от подсектор „Централно управление“ в един и същи отчетен период, по балансова стойност на прехвърлителя (684 687 лв.), като не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 22 от ДДС № 05 от 2016 г. и т. 20.6.10 от ДДС № 20 от 2004 г., с което не е постигнато равнение на салдото по сметката на консолидирано ниво.

Неправилно съставените в ОБА счетоводни операции са довели до завишена отчетна стойност на сградите с 16 399 лв., завишена балансова стойност на сградите - 15 273 лв., начислени в повече разходи за амортизации на сградите - 1 126 лв. и отчетена в по-малка стойност на прехвърлени активи между бюджетни организации през 2020 г. - 125 724 лв., поради което е завишен шифър 0011 „Сгради“ от баланса с 15 273 лв., завишен е шифър 0603 „Разходи за амортизации“ с 1 126 лв. и е занижен шифър 0771 „Прехвърлени нетни активи м/у бюджетни организации“ със 125 724 лв. от ОПР.

9. В приложението към годишния финансов отчет на община Септември не е оповестена информация за:¹⁷

а) сумата на поетите ангажименти за придобиване на дълготрайни активи, включително размера на авансовите плащания, съгласно изискванията на СС 16 „Дълготрайни материални активи“, т. 12г;

б) отчетната стойност на напълно амортизираните ДМА по групи активи, съгласно изискванията на СС 16 „Дълготрайни материални активи“, т. 12ж;

в) отчетната стойност на напълно амортизираните нематериални активи по групи, съгласно изискванията на СС 38 „Нематериални активи“, т. 10з.

Не са спазени изискванията на т. 12, букви „г“ и „ж“ от СС 16 и т. 10з от СС 38, относно оповестяване на информация в приложението към годишния финансов отчет на първостепенния разпоредител, което е оценено по характер.

10. За ангажименти с неопределен срок и ангажименти с незабавно реализиране за разходи за материали и разходи за външни услуги, на обща стойност 83 808 лв., не са съставени счетоводни операции по дебита на сметка 9801 „Възникнали ангажименти за разходи с незабавна реализация“ срещу кредитиране на сметка 9803 „Реализирани

¹⁵ Равна с балансовата стойност на сградите по баланса на МЗ

¹⁶ Определен в амортизационната политика на общината.

¹⁷ Одитно доказателство № 18

ангажменти за разходи чрез плащане/възникване на задължение“, с което не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 78 от ДДС № 14 от 2013 г.¹⁸

С размера на неосчетоводените ангажменти са занижени стойностите по т. II „Възникнали за периода ангажменти“ и т. III „Реализирани за периода ангажменти“ от справката за поетите ангажменти по общинския бюджет и сметки за средствата от Европейския съюз, изготвена от общината на основание т. 33.1 от ДДС № 09 от 2020 г. на МФ.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

Община Септември отговаря на критериите по чл. 130а, ал. 1 от ЗПФ за класиране като община с финансови затруднения през 2021 г.,¹⁹ въз основа на данните от годишния отчет за касовото изпълнение на бюджета на общината и обратната ведомост към 31.12.2020 г.:²⁰

1. Наличните към края на годината задължения за разходи по бюджета на общината са в размер на 11 231 979 лв. и представляват 55,1 на сто от средно годишните разходи за периода от 2017 г. до 2020 г. (20 367 598 лв.). Превਿшението на бюджетния показател е в размер на 8 176 839 лв. или 40,1 на сто в повече спрямо допустимите 15 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години.

Не са спазени изискванията на чл. 94, ал. 3, т. 1 във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 2 от ЗПФ наличните към края на годината задължения за разходи по бюджета на общината да не надвишават 15 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години, във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

2. Наличните към края на годината поети ангажменти за разходи по бюджета на общината по чл. 94, ал. 3, т. 2 от ЗПФ, във връзка с чл. 86²¹ от Закона за държавния бюджет за 2020 г. са в размер на 13 182 008 лв. и представляват 64,7 на сто от средногодишните разходи за периода от 2017 г. до 2020 г. (20 367 598 лв.). Превਿшението на бюджетния показател е в размер на 2 998 209 лв. или 14,7 на сто в повече спрямо допустимите 50 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години.

Не са спазени изискванията на чл. 94, ал. 3, т. 2 във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 3 от ЗПФ наличните към края на годината поети ангажменти за разходи по бюджета на общината да не надвишават 50 на сто от средногодишния размер на

¹⁸ Одитно доказателство № 19

¹⁹ Община Септември е община, която трайно попада в списъка на общините с финансови затруднения в периода 2016 – 2021 г

²⁰ Одитно доказателство № 20

²¹ чл. 86. Ограничението по чл. 94, ал. 3, т. 2 от Закона за публичните финанси не се прилага за ангажменти за разходи по сключени договори от общината през 2019 г. и 2020 г.: 1. за извършвани от общината услуги по чл. 62 от Закона за местните данъци и такси; 2. за сметка на трансферите от централния бюджет по чл. 52, ал. 1, т. 1, буква "г" от Закона за публичните финанси.

отчетените разходи за последните 4 години, във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

3. В община Септември, наличните към края на годината поети ангажименти за разходи по бюджета на общината са в размер на 15 571 229 лв. и представляват 76,5 на сто от средногодишните разходи за периода от 2017 г. до 2020 г. (20 367 598 лв.) Превишението на бюджетния показател е в размер на 5 387 430 лв. или 26,5 на сто спрямо допустимите 50 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години.²²

Не са спазени ограниченията на чл. 130а, ал. 1, т. 3 от ЗПФ, наличните към края на годината поети ангажименти за разходи по бюджета на общината да не надвишават 50 на сто от средногодишния размер на отчетените разходи за последните 4 години, във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина“.

4. Просрочените към 31.12.2020 г. задължения по бюджета на общината са в размер на 3 934 008 лв. и представляват 17,3 на сто от отчетените разходи за последната година (22 688 439 лв.). Превишението на бюджетния показател е в размер на 2 799 586 лв. или 12,3 на сто в повече спрямо допустимите 5 на сто от отчетените разходи за последната година.

Не са спазени изискванията на чл. 94, ал. 3, т. 3 във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 4 от ЗПФ наличните към края на годината просрочени задължения по бюджета на общината да не надвишават 5 на сто от отчетените за последната година разходи на общината, във връзка с § 2 от ДР на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

5. Община Септември е в процедура на финансово оздравяване, съгласуван е План за финансово оздравяване за периода 2017 – 2019 година със становище от министъра на финансите. През 2017 г. община Септември е получила временен безлихвен заем от Централния бюджет (ЦБ), в размер на 3 352 625 лв., за изпълнение на актуализиран план за финансово оздравяване на община Септември за периода 2017 – 2019 година на основание чл. 130ж от Закона за публичните финанси. Средствата са отпуснати на основание Решение № 664 от 28.03.2017 г. на Общински съвет – Септември, Писмо с изх. № 04-00-33 от 31.03.2017 г. и Искане за отпускане на безлихвен заем от ЦБ до министъра на финансите. С писмо, изх. № 08-00-304 от 05.04.2017 г., на министъра на финансите е изпратено становище по актуализиран план за финансово оздравяване на община Септември. Крайният срок за погасяване е 31.12.2019 г., като към тази дата не са извършени плащания за погасяване на безлихвения заем от ЦБ. За периода от 01.01.2020 г. до 30.09.2020 г. община Септември е погасила общо 621 300 лв. Просрочената стойност на дължимия и невъзстановен в срок заем от ЦБ е 2 731 325 лв. към 30.09.2020 г.

²² Разпоредбите на чл. 98 от ЗДБРБ за 2019 г. и чл. 86 от ЗДБРБ за 2020 г. указват, че ограничението по чл. 94, ал. 3, т. 2 от ЗПФ не се прилага за сключените договори през 2019 г. и 2020 г. за извършвани от общината услуги по чл. 62 от ЗМДТ и за сметка на трансферите от ЦБ по чл. 52, ал. 1, т. 1, буква „г“ от ЗПФ. Разпоредбата не регламентира прилагането на изключението по отношение на чл. 130а, ал. 1, т. 3 от ЗПФ.

При изпълнението на финансовия одит на Годишния финансов отчет (ГФО) за 2020 г. се установи, че община Септември е получила нов безлихвен заем от ЦБ на основание чл. 52, ал. 1, т. 2 и чл. 103, ал. 1 и 5 от ЗПФ, в размер на 2 656 800 лв., със срок на окончателно възстановяване до 23.12.2021 г. Безлихвеният заем е предназначен за погасяване чрез прихващане на невъзстановения размер от 2 731 325 лв. от предходния безлихвен заем, получен през 2017 г.

В резултат от извършеното прихващане, съгласно писмо изх. № 08-00-2254 от 17.12.2020 г. на министъра на финансите, дължимият остатък към 31.12.2020 г. по безлихвения заем за сметка на ЦБ, отпуснат на община Септември по реда на чл. 130ж, ал. 1 от ЗПФ е в размер на 74 525 лв., а общата дължима стойност на двата безлихвени заема възлиза на 2 731 325 лв.²³

Обстоятелството е оповестено в Приложението към консолидирания ГФО за 2020 г. на община Септември.²⁴

Не са спазени условията на погасителния план на ползания безлихвен заем от ЦБ, определен с писмо изх. № 08-00-304 от 05.04.2017 г. на министъра на финансите за промяна на бюджетните взаимоотношения и отпускане на безлихвен заем от 3 352 625 лв. на община Септември на основание разпоредбите на чл. 52, ал. 1, т. 2 и чл. 130ж, ал. 1 и ал. 2 от ЗПФ във връзка с Решение № 664 от 28.03.2017 г. на общинския съвет на община Септември, и искане от кмета на общината с писмо изх. № 04-00-33 от 31.03.2017 г. за отпускане на временен безлихвен заем от ЦБ на Република България за 2017 г. за финансово оздравяване на община Септември.

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Септември в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на квалифицирано мнение.

Обръщане на внимание

Сметната палата обръща внимание на Приложението към консолидирания годишен финансов отчет за 2020 г., в което по подходящ начин е посочено, че община Септември е ползвала през предходни периоди временен безлихвен заем от сметката за чужди средства за извършване на плащания по бюджета, в размер на 351 682 лв., които не са възстановени към 31.12.2020 г. През периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2020 г. е ползван допълнително временен безлихвен заем от сметката за чужди средства за извършване на плащания по бюджета в размер на 47 000 лв.

Невъзстановените средства към 31.12.2020 г. са в размер на общо 398 682 лв.²⁵

²³ Размер на заема след прихващане 74 525 лв. + нов безлихвен заем 2 656 800 лв.

²⁴ Одитно доказателство № 12 и Одитно доказателство № 11

²⁵ Одитно доказателство № 10 и Одитно доказателство № 11

Съгласно чл. 147 от Закона за публичните финанси (ЗПФ) чрез сметките за чужди средства не може да се извършват и отчитат други дейности освен администрирането на чужди средства и дейността на съответните държавни органи по принудително изпълнение и конфискуване на активи и последващото управление и разпределение на събраните средства съгласно изискванията на приложимото законодателство.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2021 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-02-152 от 22.10.2020 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания във консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениета на Сметната палата се основават на одитните доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – други констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на*

жизнот на гражданите, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, коригирани по време на одита, и съществени недостатъци на вътрешния контрол, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за финансовия отчет;
- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или
- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществен интерес от тази комуникация.

Сметната палата не модифицира одитното мнение във връзка с включените в Част II на настоящия одитен доклад други констатации.

Коригирани неправилни отчитания

1. По време на текущия контрол на периодичните отчети на общината към 30.09.2020 г. са коригирани следните установени неправилни отчитания:

1.1. Седем банкови гаранции на обща стойност 800 377 лв., чиято валидност е изтекла, не са отписани от счетоводните регистри към 30.09.2020 г. по дебита на сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“ (в т.ч. две банкови гаранции на стойност 95 251 лв. в отчетна група „Бюджет“ и пет банкови гаранции на стойност 705 126 лв. в отчетна група СЕС).²⁶

Не са спазени изискванията на чл. 3, ал. 3 от ЗСч за осъществяване на текущото счетоводно отчитане на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти и указанията на МФ, дадени с т. 23 от ДДС № 08 от 2012 г., относно счетоводното отразяване на банковите гаранции.

1.2. Условно задължение на основание издаден запис на заповед на стойност 33 000 лв., чийто срок на предявяване е изтекъл, не е отписано от счетоводните регистри по сметка 9299 „Други кредитори по условни задължения“ към 30.09.2020 г.²⁷

Не са спазени изискванията на чл. 3, ал. 3 от ЗСч за осъществяване на текущото счетоводно отчитане на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти. Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 2 от ЗСч за достоверно показване на ефектите от операциите, други събития и условия в съответствие с определенията и критериите за признаване на активи, пасиви, приходи и разходи, заложен в приложимите счетоводни стандарти, във връзка със СС 37 „Провизии, условни задължения и условни активи“.

²⁶ Одитно доказателство № 7

²⁷ Одитно доказателство № 8

1.3. В ОБА, поет ангажимент по договор от 24.11.2019 г. на стойност 22 050 лв., за доставка на готова храна (топъл обяд) по допълнително финансиране на проект „Топъл обяд в община Септември – 2016 г.“, не е осчетоводен по сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи - наличности“ в отчетна група СЕС-КСФ в периода на възникване към 31.12.2019 г., а през 2020 г. Неправилното отчитане е коригирано по време на извършения финансов одит на ГФО за 2019 г., но не е сторниран неправилно осчетоводения през 2020 г. ангажимент.²⁸

Допуснато е неправилно дублиране на поети ангажименти, с което не са спазени изискванията на т. 1 от ДДС № 04 от 2010 г. на МФ за отчитане на поетите ангажименти към датата на тяхното възникване.

2. Към 31.12.2020 г. са съставени счетоводни операции за коригиране на следните неправилни отчитания, установени при текущия контрол на периодичните отчети към 30.09.2020 г.:²⁹

2.1. В ОБА са допуснати следните неправилни отчитания на капиталови разходи:³⁰

2.1.1. За обект „Реконструкция на общински път, започващ от стопански двор „Фермата“ до път III-8402 Септември – Злоучене в землището на град Септември“, са предоставени аванси на два от изпълнителите на обекта в общ размер на 229 350 лв. Авансите неправилно са осчетоводени в отчетна група „Бюджет“ по сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“, вместо по сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“.

В отчетна група ДСД, предоставените аванси неправилно са капитализирани по дебита на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ срещу кредитиране на сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности““ вместо да не се съставя счетоводна статия.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 18 от ДДС № 04 от 2009 г. и т. 103 от ДДС № 14 от 2013 г. относно отчитане на авансово предоставени суми.

2.1.2. За обект „Реконструкция и благоустрояване на прилежащо дворно място към СОУ „Христо Ботев“ и тръбен сондажен кладенец - гр. Септември“, финансиран по Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., е издадено разрешение за ползване от 08.05.2020 г. Към 30.09.2020 г. обектът,³¹ на обща стойност от 451 441 лв., неправилно е капитализиран по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в отчетна група ДСД, вместо в отчетна група „Бюджет“, по съответните сметки от група 20 „Дълготрайни материални активи“ от Сметкоплана на бюджетните организации (СБО).

В изпълнение на проекта са придобити и други активи на обща стойност 468 228 лв., които не са прехвърлени в отчетна група „Бюджет“. Към 30.09.2020 г.

²⁸ Одитно доказателство № 9

²⁹ Одитно доказателство № 11

³⁰ Одитно доказателство № 2

³¹ Техническият проект предлага изграждане на три спортни игрища, две площадки за тенис на маса, площадка за фитнес със съответното оборудване, площадно пространство с кътове за отдих и социални контакти, детски съоръжения за игра на деца от 3 до 12 години и други.

активите неправилно са признати в отчетна група СЕС-РА, по сметки 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“ - 28 736 лв., 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“ - 332 605 лв. и 2060 „Стопански инвентар“ - 106 887 лв.

С т. 34 от Амортизационната политика на община Септември е избран подход за прехвърляне на придобити чрез СЕС активи в отчетни групи „Бюджет“ и ДСД да се извършва при придобиване на всеки отделен актив.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 17 от ДДС № 05 от 2016 г. във връзка с т. 34 от Амортизационната политика на община Септември, относно прехвърляне на придобитите в отчетна група СЕС нефинансови активи след приключване на процеса по тяхното придобиване, както и Тема № 8 на Коментарите на МФ по методологически въпроси относно признаване на активи с характеристики на дълготрайни активи, които са пряко свързани или обслужват бюджетната дейност на отделната бюджетна организация и от използването им е налице директно извличане на икономически изгоди при осъществяването на тяхната текуща бюджетна дейност, се отчитат в отчетна група „Бюджет“ по съответната сметка от група 20 „Дълготрайни материални активи“ от СБО.

2.1.3. За обект „Реконструкция и рехабилитация на част от съществуваща улична мрежа, тротоари, съоръжения и принадлежности към тях в община Септември“, финансиран по Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., на основание на фактура и акт образец 19 от 03.02.2020 г., за сумата от 896 122 лв., са съставени счетоводни операции по дебита на сметки 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ (отчетна група СЕС-РА) и 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група "Други сметки и дейности" (отчетна група ДСД).

С фактурата и акта са документирани извършени СМР към 11.12.2019 г. Извършените СМР не са отразени в годишния финансов отчет на общината за 2019 г., въпреки че е следвало да се признаят в момента на тяхното възникване и да се включат във финансовия отчет за периода, за който се отнасят. За коригиране на неправилното отчитане неправилно съставените счетоводни операции следва да бъдат сторнирани (червено сторно), като за отразяване на извършените разходи през предходния отчетен период бъдат приложени указанията на МФ дадени в т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г.

Не е спазен принципът на начисляване, съгласно чл. 26, ал. 1, т. 4 и изискванията на чл. 3, ал. 2 от ЗСч за осъществяване на текущо счетоводно отчитане на всички стопански операции за признаване на ефектите от сделки и други събития в момента на тяхното възникване. През 2020 г. счетоводното отчитане на извършените през предходната година СМР следва да бъде съобразено с указанията на МФ по т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г.

2.1.4. За обект „Ремонт и обзавеждане на административна сграда – гр. Септември“, финансиран по Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., е предоставен аванс на изпълнителя на обекта в размер на 182 400 лв. Предоставеният аванс неправилно е осчетоводен в отчетна група СЕС-РА по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“, вместо по сметка 4020 „Доставчици по аванси от страната“.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 18 от ДДС № 04 от 2009 г. и т. 103 от ДДС № 14 от 2013 г. относно отчитане на авансово предоставени суми.

2.2. В ОБА, ползвани през месеците май и юни на 2019 г. услуги с багер и самосвал, на стойност 11 460 лв., са документирани с фактура и приемо-предавателни протоколи от 07.01.2020 г. Разходите за ползваните услуги неправилно са осчетоводени през 2020 г., вместо през годината на възникването им. За счетоводното отчитане неправилно през 2020 г. е съставена счетоводна операция по дебита на сметка 6029 „Други разходи за външни услуги“, вместо по сметка 6997 „Увеличение на пасиви (приходно-разходни позиции) от други събития“.³²

Не е спазен принципът на начисляване, съгласно чл. 26, ал. 1, т. 4 и изискванията на чл. 3, ал. 2 от ЗСч за осъществяване на текущо счетоводно отчитане на всички стопански операции за признаване на ефектите от сделки и други събития в момента на тяхното възникване.

Не са приложени указанията, дадени от министъра на финансите с т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г., за коригиране на грешки от минали години чрез съответните сметки от групи 69 „Намаление на нетните активи от други събития“ и 79 „Увеличение на нетните активи от други събития“ на СБО.

2.3. При предварителното проучване и текущия контрол на периодичния финансов отчет на общината към 30.09.2020 г. е установено, че има приложена справка за поетите ангажменти по общинския бюджет и сметки за средства от Европейския съюз (ЕС), но не са посочени поети ангажменти за капиталови разходи при наличието на такива.³³

Не е спазена т. 16 от указанията за попълване към справката за поетите ангажменти по общинския бюджет и сметки за средства от ЕС. Справката е част от допълнителната отчетна информация по т. 26 от ДДС № 07 от 2020 г. на МФ.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Въведените контролни дейности при отчитането на недвижимите имоти, капиталовите разходи, разходите за амортизации, разходите за заплати и осигурителни вноски, банковите гаранции, записите на заповед и поетите ангажменти са недостатъчни по съдържание и обхват и не са минимизирали риска от допускане на неправилни отчитания на стопански операции.

В подкрепа на констатациите са събрани 18 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Пазарджик, бул. „България“ № 2, ет. 12, кабинет 1210.

³² Одитно доказателство № 3

³³ Одитно доказателство № 6

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 177 от 02.07.2021 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Септември и един за Сметната палата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ

НА СМЕТНАТА ПАЛАТА.....

(Цветан Цветков)



Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
1	Работен документ № ТК-2.6-6 за проверка на предприети действия за коригиране на неправилни отчитания, установени при извършен от Сметната палата финансов одит на годишния финансов отчет за 2019 г. на община Септември	12
2	Работен документ № ТК-2.8 за проверка на капиталовите разходи	131
3	Работен документ № ТК-2.16-3 за проверка на разходите за външни услуги, Бюджет: подпараграф 10-20 „Разходи за външни услуги“, сметки от подгрупа 602 „Разходи за външни услуги“ и сметка 4010 „Задължения към доставчици от страната“	24
6	Работен документ № ТК-2.24 за проверка на извършените оповестявания, включени във финансовия отчет на община Септември към 30.09.2020 г.	7
7	Работен документ № ТК-2.16-9 за проверка на счетоводното отчитане на банковите гаранции за изпълнение на договори, сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства“, отчетни групи „Бюджет“ и СЕС към 30.09.2020 г.	35
8	Работен документ № ТК-2.16-10 за проверка на отчетените условия задължения – сметка 9299 в отчетни групи „Бюджет“ и СЕС	13
9	Работен документ № ТК-2.16-5 за проверка на отчитането на поетите ангажименти	14
10	Работен документ № ГФО-2.16-4 за процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на ползвани временни безлихвени заем от набирателната сметка за чужди средства към 31.12.2020 г.	5
11	Работен документ № ГФО-2.6-3 за проверка на предприетите действия за коригиране на неправилни отчитания, установени от Сметна палата при извършен текущ контрол на периодичния финансов отчет на община Септември към 30.09.2020 г.	44
12	Работен документ № ГФО-2.16-5 Процедури по същество (тестове на детайлите) на отчитането на получен временен безлихвен заем от Централния бюджет в община Септември към 31.12.2020 г.	7
13	Работен документ № ГФО-2.16-10 Процедури по същество (тестове на детайлите) – проверка на отчитането на активите по сметки 2010	61

	„Прилежащи към сгради и съоръжения земи“- Бюджет и 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ – ДСД през 2020 г.	
14	Работен документ № ГФО-2.8 за проверка на планираните и отчетените към 31.12.2020 г. капиталови разходи в община Септември	137
15	Работен документ № ГФО-2.16-9 за проверка на разходите за материали, Бюджет: подпараграф 10-15 „Материали“, сметки от подгрупа 601 „Разходи за материали“ и сметка 4010 „Задължения към доставчици от страната“	5
16	Работен документ № ГФО-2.16-6 за извършена проверка на разходите за заплати и възнаграждения на персонала и на задължителните осигурителни вноски от работодателя, Бюджет и СЕС: параграфи 01-00 „Заплати и възнаграждения за персонала, нает по трудови и служебни правоотношения“, 02-00 „Други възнаграждения и плащания за персонала“ и 05-00 „Задължителни осигурителни вноски от работодатели“ и сметки от подгрупа 604 „Разходи за заплати, други възнаграждения и провизии за персонала“, 605 „Разходи за осигурителни вноски“ и сметка 4211 „Задължения към работници, служители и друг персонал - местни лица“	10
17	Работен документ № ГФО-2.27 за проверка на амортизациите	47
18	Работен документ № ГФО-2.24 за проверка на оповестяванията във финансовия отчет	6
19	Работен документ № ГФО-2.16-12 за проверка на отчитането на поетите ангажименти за разходи в отчетни групи „Бюджет“ и СЕС, сметки 9200 „Поети ангажименти за разходи - наличности“, 9800 „Възникнали ангажименти за разходи“, 9801 „Възникнали ангажименти за разходи с незабавна реализация“, 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/ възникване на задължение“ и 9809 „Анулиране (канцелиране) на поети ангажименти за разходи“	2
20	Работен документ № ГФО-2.16-13 за проверка за спазване на изискванията на ЗПФ относно показателите за задължения за разходи, поети ангажименти и просрочени задължения, в община Септември към 31.12.2020 г.	3